

Nieuwsbrief Kerken met Stip oktober 2024

Diaconaal-pastorale zaken: Ikenius Antuma 06-13552954;
kerken.met.stip@gmail.com

Bestuurlijke zaken: Jan Eerbeek: 06-51362783; j.eerbeek@planet.nl
website: <https://kerkenmetstip.nl/>

Winnaar van de eerste prijs van de Kans-inspiratieprijs ter bevordering van omzien naar elkaar in Nederland. (2019 Kansfonds en KRO-NCRV)

Werken aan perspectief: flitsen uit de praktijk van diaconaal pastor Ikenius Antuma

Met **Felicia**¹ hebben wij al ruim een jaar contact. Zij schreef ons dat ze na haar detentie heel graag gedoopt zou willen worden. En ze wilde een nieuw leven en een nieuw begin krijgen. Daarom zocht zij een goede gemeenschap en kerk om zich bij aan te sluiten. *“Ook na mijn detentie wil ik dicht bij God blijven. Nooit zal ik vergeten wat God nu voor mij betekent, het maakt mijn geloof alleen maar sterker. Als u het goed vindt zou ik mij heel graag willen aansluiten bij uw gemeenschap.”* Wij hebben voor haar een kerk gezocht in de plaats waar ze na haar detentie naartoe gaat en er is contact met een vrijwilligster uit die kerk opgebouwd. Kortgeleden is ze gedoopt.

Met **Angela** heb ik al zo'n anderhalf jaar telefonisch contact na haar detentie. Je zou het een sluimerend contact kunnen noemen. Zo nu en dan komt het weer even van de grond. Ook merk ik dat er gaandeweg meer verdieping komt in de gesprekken. Ze krijgt ook de Goed Nieuwsbrief. Zo nu en dan bezoekt ze een kerk in haar woonplaats.

Met **James** heb ik samen met een vrijwilliger van de kerk en een vroegere professionele begeleider van hem regelmatig contact in persoonlijk bezoek en door apps. James gaat kopje onder in zijn problemen. Gestapelde problematiek wordt dat wel genoemd. Hij heeft geen detentieachtergrond. James heeft verder geen goede contacten in de bewoonde wereld. Hij voelt zich uitgesloten. We hebben ook al langere tijd geleden verbinding gelegd met de gemeente en met hulpverlening. Hij heeft daar weinig vertrouwen in. Mooi dat het vertrouwenscontact met ons steeds blijft bestaan.

Brigit belde mij via het nummer op de website, omdat ze niet voldoende te eten had. Ik kon haar bij uitzondering uit een apart fondsje een kleine bijdrage geven om de eerste nood te lenigen. Er is een meer blijvend contact ontstaan waarin ook diepere dingen aan de orde komen. Inmiddels heb ik aan Brigit een vrijwilligster kunnen koppelen die wat rust probeert te brengen in de vele problemen die er zijn en die ook op zoek is naar verbreding van het netwerk van Brigit. Brigit ontvangt ook de Goed Nieuwsbrief. Als diaconaal pastor blijf ik op de achtergrond contact houden met beiden.

Ikenius Antuma

¹ De namen van onze deelnemers zijn gefingeerd

Symposium DSG de Sluis op donderdag 31 oktober a.s.

Van Stichting De Sluis ontvingen we de uitnodiging voor een bijzonder symposium over het belang van diaconaat in de laatste fase van de detentie. **Donderdag 31 oktober, 14.45 - 18.30 uur in De Ontmoeting, Parklaan 1, Zaandijk.**

U bent van harte welkom! De uitnodiging gaat als bijlage bij deze nieuwsbrief.

In verband met de catering graag aanmelden via info@dsgdesluis.nl. Via dit emailadres is ook nadere informatie te krijgen, of telefonisch bij diaconaal pastor en directeur DSG De Sluis Irinda de Groen, 06-22448663 (maandag en donderdag) / 06-42041309 (vrijdag).

Resultaten van de My Home aanpak

In Kerken met Stip werken we alweer twee jaar met de My Home aanpak. We doen dat op basis van de methode en de ervaringen van de Stichting My Home Borger, verbonden met de diaconie van de Protestantse Gemeente Borger. Daarmee wonnen zij in 2018 de landelijke publieksprijs 'Smaakmaker van het jaar' van Kerk in Actie.

Het is mooi om te zien dat die aanpak nu ook landelijk werkt. De spits ervan is dat we inzetten op een persoonlijke relationele verbinding en op duurzaamheid in het contact met mensen in een sociaal isolement. Mensen met allerlei achtergronden hebben er baat bij. Het grootste deel van de deelnemers heeft een detentieachtergrond, maar er worden ook anderen aangemeld die een steuntje in de rug nodig hebben. We koppelen deelnemers aan een vrijwilliger. Het aantal getrainde vrijwilligers groeit. Op dit moment hebben we in landelijk verband 100 deelnemerscontacten. Met 65% is een zekere duurzaamheid in het contact opgebouwd. We zijn bezig dat percentage hoger te maken door het verwijzingsproces verder te ontwikkelen en meer vrijwilligers door het hele land heen te trainen.

Groei van aantal Stipkerken

Het aantal Stipkerken blijft groeien. In de afgelopen maanden is de Regenboogkerk in Leiden (Merenwijk) toegetreden. Ook hebben enkele kerken informatie opgevraagd en overwogen een lidmaatschap.

Op zondag 15 september waren we in het God Centre in Voorschoten om aan een geïnteresseerde groep gemeenteleden informatie te geven.

Rol voor de kerken

Steeds meer wordt de betekenis van de kerken gezien om mee te doen maatschappelijke nood te lenigen op materieel en immaterieel vlak. Ook bij onze Vereniging Kerken met Stip met de aangesloten kerken groeit het werk. We merken vooral dat onze inzet op het geven van aandacht en mentale versterking en zo hier en daar ook kleine praktische steun, maar vooral ook het aangaan van een diepere verbinding, in een grote behoefte voorziet. Dat is mooi werk, maar ook heel intensief. We merken dat de verbindingmogelijkheden in mensen in een sociaal isolement nogal eens verstopt zijn geraakt op hun levensweg.

En dat betekent dat we om duurzaam contact op te bouwen bewust moeten zoeken naar wegen om die contactmogelijkheden aan te boren. Steeds meer ontdekken we wat daarin van belang is. Om een paar dingen te noemen: het opbouwen van een vertrouwensrelatie; betrouwbaar zijn in je afspraken; niet zomaar een keertje langsgaan, maar regelmaat brengen in het contact; outreachend werken: niet afwachten maar ook zelf naar mensen toegaan, ze opzoeken en als ze niet te vinden zijn: ze blijven opzoeken, zoals de Goede Herder dat doet. En vooral ook: als ze in een instelling verblijven: zo vroeg mogelijk contact maken met een deelnemer door een vrijwilliger en dat contact al op te bouwen in de instelling waar iemand verblijft. Iedere dag leren we meer wat belangrijk is in contactopbouw. En we brengen die leerpunten in bij onze contactopbouw en hopen daarmee steeds meer duurzaamheid in de contacten te realiseren.

Vrijwilligerstrainingen in Zwolle en 's-Hertogenbosch

Op zaterdag 5 oktober en 19 oktober j.l. waren er succesvolle vrijwilligerstrainingen in Zwolle en Den Bosch over de My Home methodiek.

Op zaterdag 5 oktober werd de training gehouden in de Jeruzalemkerk in Zwolle. Er waren 40 deelnemers. De deelnemers kwamen niet alleen uit Zwolle, maar uit heel Noord Nederland. Ze hadden heel diverse achtergronden in het vrijwilligerswerk. We hebben de My Home

methodiek met elkaar besproken en praktijkervaringen gedeeld en van een heerlijke lunch genoten. De deelnemers waren allemaal uiterst positief over de training. Een paar reacties: aanstekelijk, inspirerend, buitengewoon zinvol, nieuwe ideeën opgedaan, hartverwarmend, ik heb er veel uit meegenomen, Kerken met Stip is heel mooi,

de aanpak is ook iets voor kerken zonder stip.

Op zaterdag 19 oktober j.l. werd de vrijwilligerstraining gehouden in de Grote Kerk in 's-Hertogenbosch, een kerk met Stip. Ook hier werden we gastvrij ontvangen en kregen we een goed verzorgde lunch.

We waren met een diverse groep van 23 personen. De training werd als leerzaam, inspirerend, ondersteunend en verhelderend ervaren. Een deelnemer vat zijn evaluatie van de dag samen in één woord: Wauw!

Beide trainingen hadden ook een internationale spits door deelname via Zoom van pastor Nico Hollander uit Gambia.

Een aantal berichten uit het veld

 De Ontmoetingskerk in Naaldwijk gaat in de adventstijd in overleg met ons evenals vorig jaar weer kaarten sturen met een symbooltje erbij aan deelnemers van de landelijke My Home Community.

 In de PKN Veenendaal wordt gewerkt aan ontwikkeling van activiteiten als kerk met Stip.

Van het Leger des Heils Amsterdam-Zuid Oost kregen wij een foto van het aanbrengen van het bordje Kerken met Stip op de gevel. Het ging gepaard met een thematische bijeenkomst over Kerken met Stip. Aan het einde van de bijbeloverdenking en in aanwezigheid van alle bezoekers is het bordje op de gevel geschroefd. Ze gaan beginnen om in overleg met ons kaarten te sturen aan mensen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Het korps werkt vanuit het project Geloven in de Buurt van het Leger des Heils.

Wij ontvingen een bericht van Stipkerk Straatpastoraat in Lelystad waarin melding werd gemaakt van medewerking van de vrijwilligers aan een dienst in de jeugdgevangenis. Ook met medewerking van onze pastor Rivelino Rigters, Blackrockstar.

Zondag 13 oktober was de Dag voor de Gevangene

Op zondag 13 oktober j.l. is in veel kerken aandacht besteed aan de situatie van gedetineerden in Nederland en daarbuiten

op de landelijke Dag voor de Gevangene. Het protestants en rooms-katholiek Justitiepastoraat, Stichting Epafra, Stichting Exodus Nederland, Stichting Gevangenzorg Nederland en Kerken met Stip hebben hier gezamenlijk aandacht voor gevraagd.

Pastor Geert Rozema en prof. Erik Borgman en onze diaconaal pastor Ikenius Antuma met vrijwilligster Mia werkten mee aan de dienst in de Dominicuskerk in Utrecht. Dank voor de collecte voor Kerken met Stip!

DAG VOOR DE GEVANGENE

Financiële oproep: samen staan we sterk!

Samen staan we sterk in ons landelijk netwerk Kerken met Stip van meer dan 70 kerken en daarachter een grote gezamenlijke achterban.

We zijn dankbaar voor de giften die we krijgen van particulieren en kerken. Ook ontvangen we giften van kerken die geen kerk met Stip zijn en die ons werk met menskracht en met gebed steunen.

Samen kunnen we sterk zijn om mensen thuis te brengen in hun leven en in de samenleving. Daarin klopt het hart van ons geloof. Daarom durven wij aan het einde van het jaar ook te vragen om financiële steun aan de kerken die dit jaar nog niet hebben kunnen bijdragen. We hebben die financiële steun nodig om te kunnen blijven voldoen aan de vele hulpvragen. Ook kleine bedragen zijn welkom. Ze dragen bij in de kosten die we maken, zoals de inzet van onze diaconaal pastor om koppelingen te maken en te begeleiden, de vrijwilligerstrainingen die we geven met dit jaar al zo'n 100 deelnemers, voorlichtingen in kerken, nieuwsbrieven en last but not least de begeleiding die we geven aan mensen die op zoek zijn naar nieuw perspectief in de kerk en in de samenleving.

Ons rekeningnummer is [NL43 INGB 0006 0528 22](https://www.rekeningnummer.nl/43-INGB-0006-0528-22) t.n.v. "Vereniging Kerken met Stip", Den Haag.

Bij voorbaat dank voor de giften die wij ontvangen!

Afscheid Christiaan Donner als bestuurslid

In de bestuursvergadering van 30 september j.l. namen wij afscheid van ds. Christiaan Donner. Hij heeft een lange ervaring in het justitiepastoraat, in de nazorg van Exodus en ook is hij vele jaren actief geweest in Kerken met Stip, in het bestuur, maar ook het contact met kerken en in intensieve begeleiding van veel ex-gedetineerden en hun familie. We zijn Christiaan bijzonder dankbaar voor zijn betrokken en deskundige inbreng in Kerken met Stip.

Jaarverslag 2023

Het jaarverslag heeft als titel 'Mensen thuisbrengen in hun leven'. Het geeft een concreet overzicht van ons werk en de resultaten ervan. De titel vat samen wat de missie is van onze Vereniging Kerken met Stip. Het verslag is te lezen op onze website:

<https://kerkenmetstip.nl/wp-content/uploads/2024/07/2023-12-31-jaarverslag-2023-Kerken-met-Stip.pdf>

Viering 40 jarig bestaan van Stichting Epafra

Op 3 oktober j.l. vierden wij het 40-jarig bestaan van de Stichting Epafra, die geestelijke verzorging biedt aan Nederlanders in buitenlandse gevangenissen. Het was een mooie inspirerende avond in de Bergkerk in Amersfoort. Er was muziek van Timzingt, Rivelino Rigters en Lejony. Er waren indrukwekkende verhalen uit de praktijk, met citaten uit brieven van gedetineerden aan Epafra en een video van het werk van een pastor in de praktijk.

epafra

Viering 75 jaar rooms-katholiek en protestants justitiepastoraat

Op woensdag 9 oktober werd het 75-jarig bestaan van het rooms-katholiek en protestants justitiepastoraat gevierd in de Geertekerk in Utrecht. Het was een mooi programma met een liturgische viering, een lezing van Rik Torfs (KU Leuven) en een interview met Katja Tolstaja (VU). 's Middags was er een 'gesprekstafel' met een gevangenisdirecteur, een casemanager, hulpverleners, ex-gedetineerden en verschillende pastores.

Ook werd het boek gepresenteerd 'In de stilte van mijn cel', 150 psalmen van gevangen. Bij elk van de 150 psalmen hebben gevangenen een bewerking gemaakt in de vorm van een gedicht, hertaling, eigentijdse metafoor of songtekst, geschreven met eigen associaties, gedachten, verlangens en gevoelens. Het is uitgegeven door het NBG/ Adveniat en het rooms katholiek en protestants justitiepastoraat onder verantwoordelijkheid van hoofdaalmoezenier Ryan van Eijk en hoofdpredikant Anne van Voorst. Voor € 22,50 bij de boekhandel verkrijgbaar.

Het is mooi erbij stil te staan wat het justitiepastoraat vanuit de kerken in samenwerking met de overheid voor gedetineerden en voor hun familie betekent. De sterke verbinding met de kerken geeft een extra dimensie aan het pastoraat, omdat het daarin door een breed deel van de samenleving gesteund wordt. Onze Vereniging Kerken met Stip is ontstaan in het justitiepastoraat en is er nog steeds mee verbonden.

Jubeljaar 2025 over de hoop

Paus Franciscus heeft in de bul ‘Spes Non Confundit’ – de hoop zal niet worden beschaamd – het jaar 2025 als jubeljaar uitgeroepen. Het centrale thema van het Jubeljaar is hoop. Hoop is gegrondvest in Jezus Christus, de Heer. Hij is onze hoop. Onze hoop wordt gevoed door de liefde van God, die in ons hart wordt uitgegoten door de Heilige Geest. Geloven, hopen en liefhebben zijn volgens Paus Franciscus de drie drijfveren van de ziel.

Het werk van onze Kerken met Stip wordt krachtig geïnspireerd door het Jubeljaar dat op 24 december 2024 wordt geopend door de opening van de heilige deur van de St. Pieters Basiliek in Rome. Speciale aandacht vraagt de paus in het Jubeljaar voor gevangenen, armen, zieken en mensen die door handicaps in hun persoonlijke autonomie en vrijheid zijn beperkt. Voor de gevangenen hoopt de paus op wegen naar re-integratie in de gemeenschap.

Gedichtenbundel ‘Binnen’

Van een op ons werk betrokken kerklid ontvingen wij een bericht over de dichtbundel ‘*Binnen*’ die in november verschijnt. De gedichten zijn geschreven door Coenraad J. Pen, die als zeiljachtschipper de wereldzeeën bevoer maar na een misstap geruime tijd in detentie verbleef. Hij schreef in eerste instantie van zich af, maar kwam erachter dat zijn (gredigeerde) verzen een brug kunnen slaan tussen de wereld binnen (in de gevangenis) en buiten. Hij vindt dat belangrijk omdat de gedetineerde meer kans maakt om een goed leven op te bouwen na gevangenschap als mensen ‘buiten’ meer begrijpen hoe het is om ‘binnen’ te leven. De auteur werkt tegenwoordig als redacteur en hij studeert rechten.

Binnen is een uitgave van uitgeverij Anderszins. Het bevat 40 gedichten die een inkijkje geven in het leven achter de tralies. Thema’s zijn (on)vrijheid, onmacht, angst, saamhorigheid en terugkeer in de samenleving. De bundel kost € 19,95 en is te bestellen bij de boekhandel en via www.uitgeverijanderszins.nl. ISBN 978-94-92994-48-6.

PASEN (1)

De balletjes rollen,
we dollen;
24 kerels strijden.
Horizontaal? Verticaal? Diagonaal?
Bingo!
Weer een rookworst te vergeven,
een lichtpunt in dit leven.

Coenraad J. Pen

PASEN (2)

De Mattheus verleidt mij
tot intense zelfreflectie.
Bijna zag ik het
einde, hier zie ik:
contrapunt après la lettre –
dat ik er wezen mag.

Coenraad J. Pen

KERN

De cel is mijn thuis,
mijn veilige haven
waar ik mij laaf
aan mezelf;
verkwikkende bron,
gereinigde geest.

Geen bron meer
van kwaad en heftigheid,
niet meer ten koste van.
Dagelijks op weg
naar waar ik heen wil
binnen mijn cel.

Coenraad J. Pen

VEELZEGGEND

De intense angst gedijt
in mentale onzekerheid.
Zij vormt een onderdeel van mij
waar ik geen raad mee weet.

Ik kan dit niet alleen.
De schuld, de spijt, de nieuwe blikken,
ogen die dwingen en mijn blik vernauwen;
er is niets meer om op te bouwen.

Heel langzaam groeit besef
dat zij niet meer verankerd zijn
in mij alleen, dat velen om mij heen
bereid zijn om te delen,
zodat ik mij veilig weet.

Coenraad J. Pen

Verbintenis ds. Anne van Voorst als hoofdpredikant

Op zondag 20 oktober j.l. werd ds. Anne van Voorst in de Oosterkerk in Zwolle verbonden aan de Protestantse Kerk in Nederland als predikant met bijzondere opdracht ten behoeve van zijn werkzaamheden als hoofdpredikant voor het Protestants en Orthodox justitiepastoraat bij de Dienst Geestelijke Verzorging van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Eerder die dag ontving hij de zegen voor zijn werk van de gedetineerden in PI Zwolle.

Het was een inspirerende dienst in de Oosterkerk, als een van de kerken die samen met de Diaconale Stichting Gevangenzorg Zwolle het werk van de kerken in PI Zwolle en in de nazorg ondersteunt.

Verzoek: Informatie op de website checken

Graag willen wij u vragen of uw informatie op onze website [https://kerkenmetstip.nl/zoek-een-kerk/](https://kerkenmetstip.nl/zoek-<u>een-kerk/</u>) nog klopt, bijvoorbeeld contactpersonen, telefoonnummers. Soms komt het voor dat de informatie niet meer up to date is, en dat betekent veel extra werk om de juiste persoon te bereiken.

Heel fijn als u het wilt checken en wijzigingen aan ons wilt doorgeven op ons emailadres kerken.met.stip@gmail.com.

Landelijke Goed Nieuwsbrief

De landelijke Goed Nieuwsbrief die regelmatig verschijnt, wordt veel gelezen, zo merken we. Hij is bedoeld als contactorgaan in onze landelijke My Home Community.

We hopen ook daardoor contact te houden met onze deelnemers, ook als persoonlijk contact niet goed van de grond komt. Dan blijft er toch een contactlijntje open en kunnen mensen voelen dat ze door ons niet vergeten zijn.

Als u namen hebt van mensen die onze Goed Nieuwsbrief graag willen ontvangen, geef die dan aan ons door. De Goed Nieuwsbrief wordt per email en zo nodig per post verstuurd.

Met hartelijke groet,
namens het bestuur van Kerken met Stip,
Jan Eerbeek, voorzitter